

Пам'ятка до розробки Стратегії навчального закладу

- ❖ Стратегія розвитку закладу — важливий концептуальний документ діяльності закладу освіти. Тому до процесу розроблення стратегії директор закладу залучає зацікавлені сторони.
- ❖ Стратегія розвитку закладу освіти може містити складові, як-от:
 - вступна концептуально-ідеологічна складова: цінності, місія, візія, мета (цілі), завдання, принципи діяльності закладу;
 - планування основних напрямів діяльності закладу: визначення цілей з кожного напрямку, упровадження нових освітніх технологій, інноваційних підходів, освітніх проєктів тощо, очікувані результати з кожного напрямку;
 - послідовність реалізації Стратегії: етапи, періоди, визначені терміни;
 - імовірні ризики та способи їх подолання;
 - очікувані результати, критерії та механізми їх оцінювання, особливості оцінювання реалізації Стратегії.
- ❖ При розробці Стратегії спирайтесь на наступний алгоритм дій:
 - ✓ Створіть робочу групу за участі керівника, заступників та представників педагогічного колективу, учнів, батьків. Регламентуйте її склад, завдання та термін виконання відповідним наказом. Робоча група у свою чергу напрацьовує проєкт стратегії, а надалі документ виноситься на обговорення та схвалення документу педагогічною радою (ст.40 Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Зверніть увагу! Стратегічне управління потребує також зміни підходів до взаємодії з педагогічними працівниками. Вони мають брати безпосередню участь у визначенні стратегічних та операційних цілей, місії, візії закладу, приймати їх як особисті. Тільки так вони можуть стати партнерами директора у досягненні цих цілей.

- ✓ Проаналізуйте діяльність закладу. Стратегічне планування здійснюють на основі результатів аналізу якості освітньої діяльності закладу. Можна використати два види аналізу: об'єктивний і суб'єктивний.

Об'єктивний — аналіз якості освітньої діяльності закладу, який за чітко визначеними напрямками, критеріями, індикаторами здійснюють відповідальні особи: директор, заступник директора, створена робоча (творча) група.

Суб'єктивний — аналіз оцінювання діяльності закладу батьками, учнями, вчителями, громадськістю завдяки опитуванню. На основі аналізу визначте: які сильні сторони закладу можна ще підсилити та як цього досягти; яких слабких сторін можна позбутись або зменшити їх,

компенсувати, не допустити в подальшому; що зробити, аби посилити сприятливі можливості зовнішнього впливу на заклад і як навчитися своєчасно їх помічати та використовувати в інтересах закладу; як протистояти зовнішнім загрозам і ризикам.

Важливо! Важливо! Працюючи над розробленням Стратегії розвитку закладу, дуже важливо враховувати реальний стан речей та ресурси освітньої установи.

- ✓ Проведіть інформаційну компанію. Для успішної реалізації стратегічного управління Стратегією розвитку закладу освіти важливо донести до всіх учасників освітнього процесу, а особливо тих, хто безпосередньо залучений до її реалізації.
- ✓ Відповідно до ст. 37 Закону України «Про повну загальну середню освіту» надайте Стратегію на затвердження засновнику установи.

Зверніть увагу! Реалізація частини цілей Стратегії потребуватиме підтримки засновника закладу. Засновник закладу загальної середньої освіти або уповноважений ним орган (посадова особа) фінансує виконання Стратегії розвитку закладу загальної середньої освіти (крім приватних закладів загальної середньої освіти).

Стратегія розвитку закладу — це також важливий дороговказ для засновника: які точки розвитку є у освітньому закладі, на що він потребує ресурсів, які напрями роботи установи потрібно посилити засновникові тощо.

Коли проєкт Стратегії готовий

- ❖ Видайте відповідний наказ про впровадження Стратегії розвитку закладу на певний період
- ❖ Щорічно аналізуйте стан виконання стратегічних та операційних цілей, у разі необхідності корегуйте їх. Залучайте до такого аналізу органи самоврядування в закладі, піклувальну раду (ст.41 Закону України «Про повну загальну середню освіту»

Витяг з нормативно-правової бази:

Стаття 37 Закону України Про повну загальну середню освіту. Засновник (засновники) закладу загальної середньої освіти

1. Права та обов'язки засновника (засновників) закладу загальної середньої освіти визначаються цим Законом, Законом України "Про освіту" та іншими актами законодавства.

2. Засновник закладу загальної середньої освіти або уповноважений ним орган (посадова особа):

затверджує статут (його нову редакцію), укладає засновницький договір у випадках, визначених законом;

затверджує положення про конкурс на посаду керівника закладу загальної середньої освіти та склад конкурсної комісії;

приймає рішення про проведення конкурсу на посаду керівника закладу загальної середньої освіти;

затверджує за поданням закладу загальної середньої освіти стратегію розвитку такого закладу;

фінансує виконання стратегії розвитку закладу загальної середньої освіти (крім приватних та корпоративних закладів загальної середньої освіти), у тому числі здійснення інноваційної діяльності закладом освіти;

утворює та ліквідує структурні підрозділи у заснованих ним закладах загальної середньої освіти;

здійснює контроль за використанням закладом загальної середньої освіти публічних коштів;

здійснює контроль за недопущенням привілеїв чи обмежень (дискримінації) за ознаками віку, статі, раси, кольору шкіри, стану здоров'я, інвалідності, особливих освітніх потреб, громадянства, національності, політичних, релігійних чи інших переконань, місця проживання, мови спілкування, походження, сімейного, соціального та майнового стану, складних життєвих обставин, наявності судимості та іншими ознаками;

затверджує кошторис закладу загальної середньої освіти, у тому числі обсяг коштів, що передбачається на підвищення кваліфікації педагогічних працівників, та контролює його виконання;

реалізує інші права, передбачені цим Законом та іншими актами законодавства.

3. Засновник закладу загальної середньої освіти зобов'язаний забезпечити:

утримання та розвиток заснованого ним закладу освіти, його матеріально-технічної бази на рівні, достатньому для виконання вимог державних стандартів, ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері загальної середньої освіти, вимог трудового законодавства, оплати праці педагогічних та інших працівників, охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки тощо;

дотримання принципів універсального дизайну та/або розумного пристосування під час проектування, будівництва та реконструкції будівель, споруд, приміщень закладів загальної середньої освіти;

можливість учнів продовжити навчання на відповідному рівні освіти у разі реорганізації чи ліквідації закладу загальної середньої освіти;

оприлюднення всієї публічної інформації відповідно до вимог законів України "Про освіту", "Про доступ до публічної інформації" та "Про відкритість використання публічних коштів".

4. Засновники державних та комунальних закладів загальної середньої освіти або уповноважені ними органи не можуть делегувати керівникам, педагогічним чи піклувальним радам, органам громадського самоврядування закладів загальної середньої освіти власні повноваження, визначені цим Законом та Законом України "Про освіту".

Стаття 38. Закону України Про повну загальну середню освіту. Педагогічна рада Керівник закладу загальної середньої освіти

Закон України про ПЗСО

4. Керівник закладу загальної середньої освіти зобов'язаний:

виконувати цей Закон, [Закон України "Про освіту"](#) та інші акти законодавства, а також забезпечувати та контролювати їх виконання працівниками закладу, зокрема в частині організації освітнього процесу державною мовою;
планувати та організовувати діяльність закладу загальної середньої освіти;
розробляти проект кошторису та подавати його засновнику або уповноваженому ним органу на затвердження;
надавати щороку засновнику пропозиції щодо обсягу коштів, необхідних для підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
організовувати фінансово-господарську діяльність закладу загальної середньої освіти в межах затвердженого кошторису;

забезпечувати розроблення та виконання стратегії розвитку закладу загальної середньої освіти;

Стаття 40 Закону України Про повну загальну середню освіту. Педагогічна рада

1. Педагогічна рада є основним постійно діючим колегіальним органом управління закладу загальної середньої освіти (структурного підрозділу закладу професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти (у разі його створення). Повноваження педагогічної ради визначаються цим Законом, статутом закладу загальної середньої освіти чи положенням про відповідний структурний підрозділ закладу професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти.

2. Педагогічна рада утворюється за наявності не менше трьох педагогічних працівників. Усі педагогічні працівники зобов'язані брати участь у засіданнях педагогічної ради. Головою педагогічної ради є керівник закладу загальної середньої освіти (структурного підрозділу, що забезпечує здобуття загальної середньої освіти, закладу професійної (професійно-технічної), фахової передвищої чи вищої освіти).

3. Педагогічна рада:

схвалює стратегію розвитку закладу освіти та річний план роботи;

схвалює освітню (освітні) програму (програми), зміни до неї (них) та оцінює результати її (їх) виконання;

схвалює правила внутрішнього розпорядку, положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти;

приймає рішення щодо вдосконалення і методичного забезпечення освітнього процесу;
приймає рішення щодо переведення учнів на наступний рік навчання, їх відрахування, притягнення до відповідальності за невиконання обов'язків, а також щодо відзначення, морального та матеріального заохочення учнів та інших учасників освітнього процесу;
розглядає питання підвищення кваліфікації педагогічних працівників, розвитку їх творчої ініціативи, професійної майстерності, визначає заходи щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників, формує та затверджує річний план підвищення кваліфікації педагогічних працівників;

приймає рішення щодо визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічного працівника, отриманих ним поза закладами освіти, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою;
приймає рішення щодо впровадження в освітній процес педагогічного досвіду та інновацій, участі в дослідницькій, експериментальній, інноваційній діяльності, співпраці з іншими закладами освіти, науковими установами, фізичними та юридичними особами, які сприяють розвитку освіти;

може ініціювати проведення позапланового інституційного аудиту, громадської акредитації, зовнішнього моніторингу якості освіти та/або освітньої діяльності закладу загальної середньої освіти;

розглядає інші питання, віднесені законом та/або статутом закладу освіти до її повноважень.

4. Засідання педагогічної ради є правомочним, якщо на ньому присутні не менше двох третин її складу. Рішення з усіх питань приймаються більшістю голосів від її складу. У разі рівного розподілу голосів голос голови педагогічної ради є визначальним. Рішення педагогічної ради оформлюються протоколом засідання, який підписується головою та секретарем педагогічної ради.

5. Рішення педагогічної ради, прийняті в межах її повноважень, вводяться в дію наказами керівника закладу освіти та є обов'язковими до виконання всіма учасниками освітнього процесу у закладі освіти.

Стаття 41 Закону України Про повну загальну середню освіту. Піклувальна рада закладу (закладів) загальної середньої освіти

1. Піклувальну раду може бути утворено за рішенням засновника або уповноваженого ним органу для одного чи кількох закладів загальної середньої освіти на визначений засновником строк.

2. Піклувальна рада сприяє виконанню перспективних завдань розвитку закладу (закладів), залученню фінансових ресурсів для забезпечення його (їх) діяльності з основних напрямів розвитку і здійсненню контролю за їх використанням, ефективній взаємодії закладу (закладів) з органами державної влади та органами місцевого самоврядування, громадськістю, громадськими об'єднаннями, юридичними та фізичними особами.

3. Піклувальна рада:

аналізує та оцінює діяльність закладу загальної середньої освіти і його керівника;
розробляє пропозиції до стратегії та перспективного плану розвитку закладу загальної середньої освіти та аналізує стан їх виконання;

сприяє залученню додаткових джерел фінансування, що не заборонені законом;
проводить моніторинг виконання кошторису закладу освіти і вносить відповідні рекомендації та пропозиції, що є обов'язковими для розгляду керівником закладу загальної середньої освіти;

має право звернутися до центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти щодо проведення позапланового інституційного аудиту закладу освіти;
може вносити засновнику закладу освіти подання про заохочення керівника закладу освіти або притягнення його до дисциплінарної відповідальності з підстав, визначених законом;

здійснює інші повноваження, визначені установчими документами закладу освіти.

4. Склад піклувальної ради формується засновником або уповноваженим ним органом з урахуванням пропозицій органів управління закладу освіти (закладів освіти), органів громадського самоврядування закладу освіти, депутатів відповідної місцевої ради. До складу піклувальної ради не можуть входити учні та працівники закладу (закладів) освіти, для якого (яких) вона утворюється.

5. Піклувальна рада є колегіальним органом. Засідання піклувальної ради є правомочним, якщо на ньому присутні не менше двох третин її затвердженого складу. Рішення з усіх питань приймаються більшістю голосів від її затвердженого складу. У разі рівного розподілу голосів голос голови піклувальної ради є визначальним. Рішення піклувальної ради оформлюються протоколом її засідання, який підписують головуєчий на засіданні та секретар.

6. Члени піклувальної ради мають право брати участь у роботі колегіальних органів управління закладом загальної середньої освіти з правом дорадчого голосу.

7. Піклувальна рада діє на підставі положення, затвердженого засновником закладу (закладів) загальної середньої освіти.